

De JeugdVoetbalTrainer

nummer
26

4^e JAARGANG | AUGUSTUS 2014 | www.devoetbaltrainer.nl

Voetballeerplan Australië

Han Berger

SC Bastia onder 19

Ghislain Printant

Duitsland onder 19

Marcus Sorg

Han Berger, Technisch Directeur

Het voetballeerplan van Australië (2)

In De Voetbaltrainer 202 vertelde Han Berger (die na het WK zijn werkzaamheden heeft overgedragen) over het nationaal voetballeerplan van Australië. We gingen toen voornamelijk in op de jongere leeftijdsgroepen. Nu geven we een voorbeeld van oefenstof voor de oudere leeftijdsgroepen.

Han Berger: “In de ‘skill acquisition’ fase (9/12 jaar) lag het accent op het ontwikkelen van de functionele techniek, in de ‘game training’ fase (13/16 jaar) staat het aanleren van de individuele taken en de teamfuncties binnen 11:11 centraal. In het Australische voetballeerplan zijn de trainingen ook in de ‘game training’ fase op thema’s gebaseerd die gerelateerd zijn aan de teamfuncties binnen voetballen (aanvallen, verdedigen en omschakelen). Daar de doelgroep ook hier voornamelijk uit trainers met relatief weinig

voetbalachtergrond bestaat, hebben we voor een duidelijke vaste trainingsstructuur met vier onderdelen gekozen: een pass- en trapvorm als warming-up, een positiespel, een specifieke oefening voor de desbetreffende teamfunctie en een partijspel. Deze structuur is juist in Australië wenselijk omdat men daar niet een echt ‘voetbal-DNA’ heeft. ‘Laten voetballen’ met alleen begeleidende coaching, zoals we in Nederland graag willen zien, werkt in Australië niet aan de basis. De laatste fase in het voetballeerplan betreft het A-junioren- en seniorenvoetbal, vanaf 17 jaar. Het uitgangspunt is hier ‘het trainen vanuit de wedstrijd’: voetbalprobleem analyseren, trainingsstof maken en uitvoeren. Het lezen van een wedstrijd blijkt voor de meesten overigens nog een (te?) grote opgave te zijn. Net als het toepassen van het principe ‘voetbaltraining = conditietraining’, een ander belangrijk onderdeel van de trainingen in deze zogenaamde ‘performance’ fase. Conditietraining is in Australië erg belangrijk en wordt nog grotendeels zonder bal gedaan. Hierdoor gaat veel kostbare ‘voetbaltijd’ verloren.

Vandaar dat Raymond Verheijens periodiseringsmodel een vast onderdeel van al onze trainerscursussen vormt. Raymond zelf is de vaste docent voor dit onderdeel op FFA’s A-licentie en Pro-Diploma trainerscursussen.”

Fulltime programma

Han Berger: “Voor het nationale Onder 17-team heeft Australië in Canberra een fulltime tweejarig programma dat onder leiding staat van Peter De Roo. De cycli zijn gelinkt aan de WK-eindtoernooien voor Onder 17-spelers

Han Berger is co-auteur van de twee boeken en de DVD Jeugdvoetbalopleidingsplan, verkrijgbaar in de webshop van De Voetbaltrainer.

die, door de de tweejaarlijkse cyclus van de jeugd-WK's, doorgaans in de even jaren geboren zijn. Een probleem dat zich hierbij voordoet is dat het WK Onder 20 juist weer voor spelers is die in de oneven jaren geboren zijn en wij voor die jaargangen geen fulltime programma hebben. De meeste van deze spelers missen dus de twee jaar fulltime training die de spelers van de Onder 17-jaargangen wel krijgen. Daarom wil ik het fulltime Onder 17-programma in Canberra voor twee jaargangen hebben, dus zowel voor de even als de oneven jaargangen. We hopen daarmee een bredere basis te kunnen leggen zodat we de speelwijze van de Australische jeugdteams in de toekomst voor alle spelers voldoende kunnen borgen." 🏆

National Football Curriculum van Australië:
<http://iturl.nl/snikt>

Besten met de besten

Han Berger: "In Australië kennen we voor de jongens een 'intern programma' voor de beste vijftien- tot zeventienjarigen. Australië is grofweg even groot als Europa, dus het centraliseren en samen laten trainen en spelen van de grootste talenten is van groot belang. Jonger dan vijftien jaar zou ik er niet mee willen beginnen. Ten eerste vanuit sociaal oogpunt: het kind moet niet te vroeg uit de eigen vertrouwde omgeving gehaald worden. Ten tweede is het nog maar de vraag in hoeverre je op jongere leeftijd goed kunt voorspellen wie nu de echte talenten zijn. Zelfs als je vijftien jaar bent, is het nog maar de vraag of je dan goed kunt inschatten wie de top kan halen. Het mooiste voorbeeld dat ik zelf heb meegemaakt, is Jan Wouters. Toen hij zestien jaar was, heeft absoluut niemand voorzien dat hij zeventig interlands zou spelen."

Trainingsvormen FFA

Game training phase (13/16-jarigen): midfield play

1. Warming-up

Organisatie

- minimaal twee spelers op de posities 3/4, 10 en 9

Inhoud

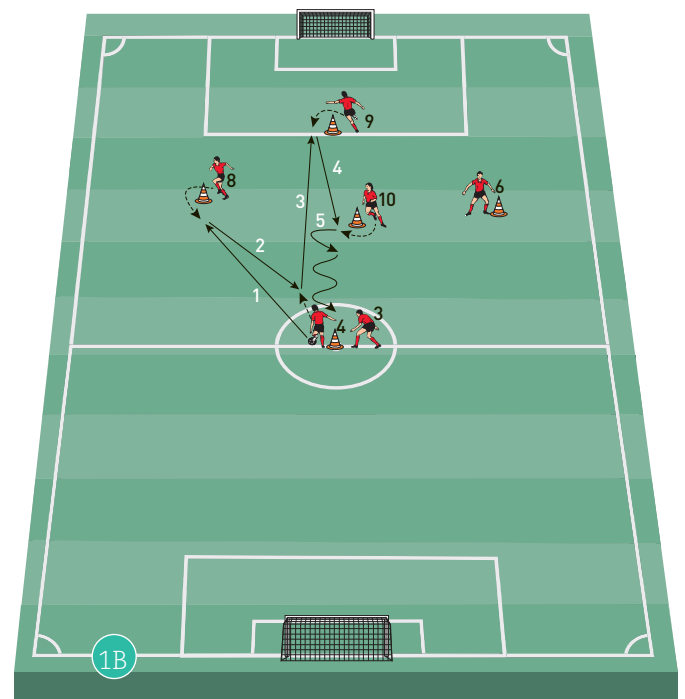
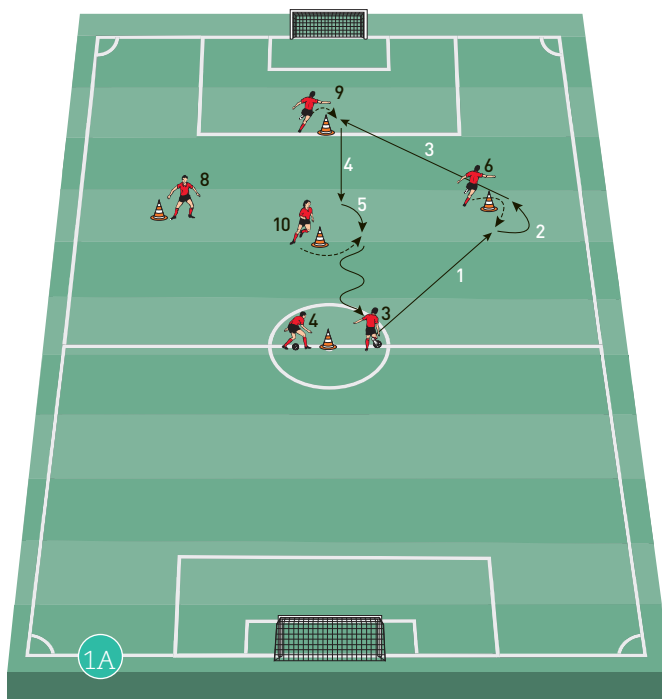
- speler 6 maakt een vooractie en biedt zich aan
- speler 3 passt naar 6 en coacht op 'Draaien!'
- speler 6 draait open met de bal en passt naar de zich aanbiedende speler 9
- speler 9 kaatst de bal op speler 10
- speler 10 draait door met de bal en dribbelt naar het beginpunt
- iedereen volgt zijn bal naar de volgende positie
- rechtsom en linksom

Coaching

- 'Nauwkeurigheid bij de passing.'
- 'Goed timen, kijk naar elkaars acties en kies het juiste moment.'
- 'Anticiperen en beweging zonder bal.'
- 'Verbale en non-verbale communicatie gebruiken.'

Variatie

- zie ook tekening 1B
- speler 4 passt naar 8 en coacht op 'Man!' In dat geval moet speler 8 kaatsen op 4
- laatste stap is dat spelers de keuze krijgen in hun coaching en dus de keuze van hun medespelers beïnvloeden

2. Positiespel

Organisatie

- vierkant van 30 x 30 meter (afhankelijk van niveau; kan ook smaller en dieper veld, in rechthoek)
- 3 drietallen; een groep bestaat uit de drie middenvelders (6/8/10)

Inhoud

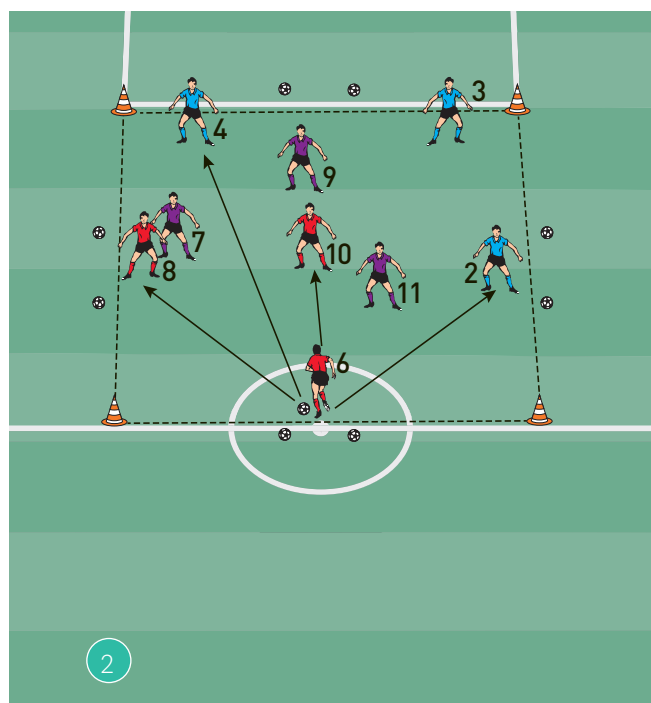
- positiespel 6:3
- wanneer een speler de bal verliest aan de verdedigende ploeg, wordt zijn drietal verdediger

Coaching

- 'Altijd een speler centraal houden.'
- 'Geef vier afspeelmogelijkheden aan de speler met bal.'

Methodiek

- groter/kleiner veld
- vrij spel of beperkt aantal keer raken
- verdedigen op tijd of na fout

3. Oefenleerfase

Organisatie

- 3 vakken, A/B/C; spelers blijven in hun eigen vak
- voldoende ballen bij het beginpunt
- 4 poortjes/doeltjes

Inhoud

- elke aanval start met een pass van speler 3 naar een van de middenvelders
- in het middelste vak wordt 3:2 op het middenveld gespeeld; speler 9 mag daarbij als kaatser worden gebruikt
- als een van de middenvelders is vrijgespeeld met het gezicht richting de doeltjes, dan mag hij scoren
- als iemand van het verdedigende tweetal de bal verovert, mag hij scoren in de doeltjes in vak A

Methodiek

- 3:3 in vak B
- 3:3 in vak B waarbij de speler uit vak A wordt toegestaan na zijn pass mee te doen in vak B waardoor 4:3 ontstaat
- zonder doeltjes in vak C; met extra verdediger en doel plus keeper in vak C (tekening B)
- doeltjes in vak A naar achteren verplaatsen; 2:1 in vak A; de oefening start bij de trainer die 3-4 inspeelt

4. Partijvorm

Organisatie

- veld van 40 x 70 meter
- 2 grote doelen
- voldoende ballen in de doelen

Inhoud

- partijspel 6:6 plus keepers
- 1:2:3:1 tegen 1:2:3:1
- met buitenspelregel
- begeleidende coaching

Ghislain Printant, SC Bastia onder 19

Spelers een spiegel voorhouden

Ghislain Printant werkte gedurende lange tijd in de jeugdopleiding van Montpellier. Sinds drie jaar is de voormalig doelman Hoofd Opleidingen bij SC Bastia op het Franse eiland Corsica. Hij is er tevens coach van het team voor spelers onder de 19 jaar. Printant spreekt met De Voetbaltrainer over de rol van de coach in deze leeftijdsgroep: 'Temperen en spelers steeds weer een spiegel voorhouden.'

Spiegel

Ghislain Printant:

"Bij SC Bastia spelen we in elk jeugdteam met dezelfde filosofie. Dit betekent niet dat elk team in dezelfde formatie speelt. Integendeel zelfs. Je ontnemt spelers de mogelijkheid om in verschillende situaties inzicht

op te doen wanneer je ze jaar in jaar uit in dezelfde formatie het veld op stuurt. Op het einde van de opleiding, dus wanneer spelers achttien jaar zijn, wil je ze zo goed mogelijk voorbereid hebben op het profvoetbal. Daar hoort het spelen in diverse formaties en systemen uiteraard bij. Wat die filosofie betreft: SC Bastia gaat uit van drie elementen. We willen goed georganiseerd spelen, de bal

snel terug veroveren en in balbezit goed positiespel spelen. Qua scouting zoeken we naar een bepaald type speler, waarbij drie elementen centraal staan: techniek, snelheid en intelligentie. Snelheid is grotendeels aangeboren, techniek kun je de spelers nog goed aanleren. En inzicht is veruit het belangrijkste gedeelte. Zeker in deze leeftijdsgroep. Bij inzicht gaat het dan zowel over het teamtactische gedeelte

'Door steeds in dezelfde formatie te spelen, ontnem je spelers leermomenten'

als op het persoonlijke vlak. En dáár ligt een grote rol voor de trainer van spelers in deze leeftijdsgroep: spelers constant een spiegel voorhouden en zorgen dat ze met beide benen op de grond blijven staan. De doorsnee achttienjarige is enorm ongeduldig. En hij kan, maar misschien is dat een maatschappelijk probleem, al vrij snel

tevreden zijn of zeggen dat hij goed gespeeld heeft. Terwijl dat soms niet eens terecht is.”

Fouten maken

Ghislain Printant: “Stel we staan met 2-1 voor, met nog enkele minuten te spelen. Wat ik dan per se niet wil, is dat er op het middenveld onnodig balverlies wordt geleden. Toch merk ik, en wellicht speelt overmoed daar een rol in, dat spelers hier in het veld niet altijd mee bezig zijn. Zelfs in de senioren wordt dit soort fouten nog wel gemaakt, maar ik vind het typerend voor deze leeftijdsgroep. Het inzicht hebben om zuinig te zijn op de bal in bepaalde situaties ontbreekt. Het tóch denken dat je die actie op het middenveld wel kunt maken. En als je zo’n wedstrijd dan uiteindelijk met 2-1 wint, zijn de spelers euforisch. We hebben toch gewonnen? Als trainer is het zaak om dan twee dingen te doen. Enerzijds complimenteer je de spelers met het feit dat ze gewonnen hebben. Maar aan de andere temper je gelijk hun gevoelens over de manier waarop er gespeeld is. Zeker in de eindfase van zo’n wedstrijd. Want er zijn ook veel verbeterpunten en als coach moet je die noemen. De achttienjarige benadrukt de goede punten, wat zijn goed recht is. Maar de coach is er voor om ze ook de andere kant te laten zien. Dat het nog beter kan en nog beter moet. Wat dat betreft is evalueren ook zo belangrijk met deze jongens. Zeker een tijdje na de wedstrijd. Bij SC Bastia doen wij dat gedurende de week, op verschillende momenten. De ene keer individueel, de andere keer met een linie of als groep. En overall zijn beelden van. Want het beeld is de beste spiegel.”

‘De coach is er om spelers de andere kant te laten zien’

Profes

Ghislain Printant: “In gesprekken met spelers verwijs ik regelmatig

naar het eerste elftal. Daarbij vraag ik mijn speler om zich te vergelijken met de speler uit het eerste elftal.

in deze leeftijdscategorie zich laat spiegelen aan de profs. Dat is uiteindelijk toch het niveau waar ze zelf op

‘We laten spelers zich spiegelen aan de profs’

Daarbij niet zeggende dat hij net zo goed moet zijn of dezelfde kwaliteiten moet hebben. Maar ga nu gewoon eens observeren. Waarin is de speler uit het eerste op jouw positie nú nog veel beter dan jij? Er doen zich namelijk situaties voor in het veld die voor elke speler gelijk zijn. Hoe sta je als je wordt aangespeeld? Hoe beweeg je ten opzichte van de bal? Hoe ga je om met tegenslag? Als je de handelingen van een eerste-elftalspeler naast de beelden van je eigen speler legt, komt laatstgenoemde wel tot de conclusie dat het nog beter kan én moet. Het helpt enorm wanneer je jeugdspelers

willen acteren. In de jeugdopleiding willen we ook graag zoveel mogelijk spelers laten doorstromen. Toch zijn er veel factoren van invloed op het al dan niet laten doorstromen van een speler. Is er een blessure bij het eerste team? Wordt iemand verkocht en ontstaat er daardoor ruimte? Bij SC Bastia werken we met een tweede elftal dat voor een groot deel uit jonge spelers bestaat. Het is een eerste doel voor mijn spelersgroep om zich daar in te spelen. De trainer van het eerste elftal (Frédéric Hantz, red.) en ik overleggen wekelijks over de voortgang van de spelers.”

Snelheid

Ghislain Printant: "In de jeugdopleiding van SC Bastia, en ook zeker in het elftal voor spelers onder 19, speelt snelheid een enorm grote rol. Als je sterker bent dan een tegenstander, helpt snelheid je om alleen al in loopafstanden het verschil te maken. Maar ook zeker wanneer je gelijkwaardig of zelfs minder sterk bent dan een tegenstander, is snelheid een enorm wapen. Vooral voorin. Mijn ervaring is dat de ruimtes in de competitie voor spelers onder 19 doorgaans al heel klein worden gemaakt. Spelers zijn tactisch al goed in staat om te compact te spelen. Op de counter kun je echter altijd gevaarlijk zijn, mits je snelle aanvallers hebt. In de laatste linie beschikken de beide backs en ten minste een van de twee verdedigers over snelheid. In oefenvormen komt snelheid ook terug. Hetzij in korte sprintvormen, maar ook zeker in de coaching die veelal gericht is op snel handelen. En snel handelen heeft ook weer te maken met inzicht."

Trainingsvorm Bastia onder 19

Doel

- verbeteren van het snel rondspelen van de bal

Organisatie

- 10 pylonen, 4 in het midden en 6 aan de buitenkant
- 8:4 in de kleinere rechthoek, met nog eens 4 spelers daarbuiten in de grote rechthoek
- 10 ballen rondom het veld

Inhoud

- in de kleine rechthoek wordt een vorm 8:4 gespeeld, waarbij tien keer overspelen telt als een score
- zodra het viertal de bal verovert, speelt het de bal naar een speler buiten de kleine rechthoek
- op dat moment wordt op het gehele veld een vorm 8:8 gespeeld, waarbij het achttal in balbezit kan scoren wanneer er tien keer overgespeeld wordt
- zodra het achttal dat niet in balbezit is de bal herovert, gaan ze met bal weer terug naar de kleine rechthoek en gaat er een nieuw viertal jagen
- na verloop van tijd worden de rollen van de beide partijen gewisseld

Coaching

Aanvallend:

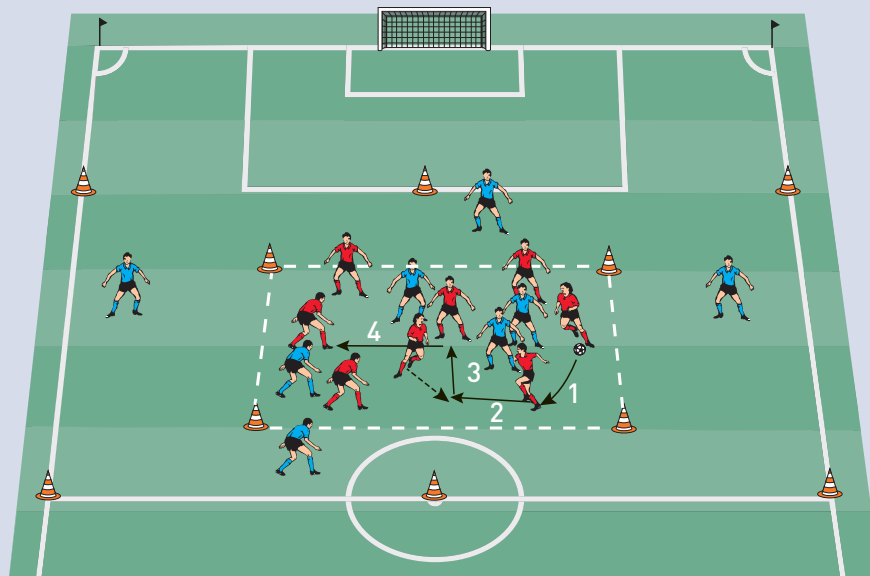
- 'Houd het veld groot in balbezit.'
- 'Vraag om de bal en speel elkaar strak in.'
- 'Houd tempo in het rondspelen en houd de bal niet lang bij je.'
- 'Maak vooracties om vrij te komen.'

Verdedigend:

- 'Zet gelijk druk zodra je de bal veroverd hebt.'
- 'Werk samen en houd de afstanden klein.'

Methodiek

- binnenste rechthoek groter maken, zodat het viertal beter moet samenwerken om de bal te veroveren
- alle spelers verplichten tot maximaal twee keer raken, zodat er meer tempo ontstaat

Technisch Manager KNVB over twee Oranjes

Jelle Goes was net terug van het zilveren EK van Oranje onder 17 (zie artikel vanaf pagina 56), of hij kon alweer vertrekken naar Brazilië. Na het WK vroegen we de Technisch Manager van de KNVB om een eerste reactie op dat wat hij gezien had.

Jelle Goes: “De KNVB staat voor presteren. De bondscoach kijkt naar de mogelijkheden van zijn team en naar de verwachte weerstand in wedstrijden op in dit geval het WK in Brazilië. Volgens mij kunnen we stellen dat we heel tevreden mogen zijn met het behaalde resultaat, maar zeker ook met de ontwikkeling die veel internationals hebben doorgemaakt de laatste maanden. Hier raken we dus het spanningsveld van prestatie en ontwikkeling. Je kunt het een niet los zien van het ander. Topsport is presteren. In de wedstrijd tegen Brazilië was Feyenoord de hofleverancier van Oranje. Bij Brazilië was dat Chelsea. Dat Oranje zich zo kon manifesteren op het hoogste podium, heeft alleen maar gekund doordat het team zich heeft ontwikkeld en daarbinnen ook veel spelers.

Ook de internationals van Onder 17 hebben het afgelopen seizoen een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Ik heb het proces van kwalificatie-, elite- en eindtoernooi (EK op Malta) van dichtbij meegemaakt en deze ervaring is zeer belangrijk geweest voor hun ontwikkeling. Dat zij tweede werden op het EK kunnen we echt zien als een groot compliment voor opleidend Nederland, net zoals wij dat vinden van de prestatie van Oranje in Brazilië.

Het zou vreemd zijn als de KNVB haar toekomstvisie verandert naar aanleiding van de prestaties van Oranje op het WK en dan maakt het niet uit of het WK positief of negatief is verlopen. De bond moet denken in proces-

sen die uitmonden in een meerjarenbeleid. Je laten leiden door emoties van dit moment getuigt niet van visie. Onderdeel van de visie van de KNVB is dat we initiatiefrijk en aanvallend voetbal nastreven met onze nationale teams. Daarnaast gaat het bij de nationale teams om presteren. Tegelijkertijd zijn we ons ervan bewust dat de (jeugd)internationals een heel belangrijke ervaring meekrijgen als ze interlands spelen en in het bijzonder als ze (eind)toernooien spelen. De weerstand die spelers krijgen op EK's en WK's is niet te vergelijken met de weerstand die ze krijgen in de competities in Nederland.

Hoewel het ook bij de nationale jeugdteams gaat om presteren, bevinden deze spelers zich ook bij de KNVB in een opleidingsproces, zonder dat we hen 365 dagen per jaar kunnen beïnvloeden. Het dagelijks opleiden gebeurt immers bij de clubs, maar ook de bij nationale teams denken we dus procesmatig over de diverse jaargroepen heen. Denk alleen al aan de ontwikkeling van de speelwijze, namelijk 1:4:3:3 met een dynamisch middenveld. Daar ligt een volledig uitgekristalliseerd stappenplan onder, wat per positie en aan de hand van videobeelden totaal is uitgewerkt. Bij Onder 15 worden immers andere accenten gelegd dan bij Jong Oranje. Logisch misschien, maar je moet het wel concreet maken.

Het amateurvoetbal wordt aangestuurd door een bestuur. Daaronder zijn adviescommissies en veel andere geledingen zoals verenigingsraden waardoor de besluitvorming soms traag verloopt. In het betaald voetbal is er een Raad van Commissarissen en een directie waar de lijnen veel

korter zijn. Dan kan er snel gehandeld worden en er kan snel worden ingespeeld op de gebieden waar veranderingen optreden. Denk bijvoorbeeld aan de Topklasse. Dat valt onder Amateurvoetbal, maar kent tegenwoordig nauwe verbanden met het betaald voetbal. De Topklasse speelt momenteel een heel belangrijke rol in de competitiestructuur in Nederland. Volgens mij zou het goed zijn als er een andere bestuursconstructie gaat komen bij Amateurvoetbal, waarin er door de Technisch Manager van de KNVB sneller gehandeld kan worden. En dan gaat het totaal niet om mijn persoon, maar om het belang van het Nederlands voetbal, zowel voor de breedtesport als de top.

We zijn een voetbalbond, die er niet alleen is om competities te organiseren. Het Nederlandse voetbal moet zich ook kunnen dóórontwikkelen. In dat kader gaan vanaf volgend seizoen de beste Onder 17- en Onder 19-teams een zogenaamde top8-competitie spelen na de winterstop. Hierdoor spelen de beste A- en B-junioren meer onderlinge topwedstrijden. Ook zijn we in gesprek met de Engelse en de Belgische bond om te kijken of we in vrije speelweekenden internationale oefenwedstrijden kunnen spelen met de clubteams.

Ik heb ook nog genoeg te wensen. Wat mij betreft moet de competitie voor Beloftenteams zo snel mogelijk geïntegreerd worden in de competitiepiramide. Een goede competitie voor Beloftenteams, inclusief promotie en degradatie, is van groot belang voor de verdere ontwikkeling van het Nederlands voetbal. Als ik kijk naar de ontwikkeling van een aantal spelers in de Beloftenteams van Ajax, FC Twente en PSV in de Jupiler League, dan ben ik daar heel positief over gestemd.”

Foto: KNVB.nl

Marcus Sorg, trainer Duitsland onder 19

'Alleen met de bestene kans op een titel'

Een wedstrijd duurt negentig minuten en aan het eind heeft Duitsland gewonnen. Het is een bekende uitspraak van BBC-anchorman Gary Lineker maar het duurde toch 24 jaar voordat dit weer eens opgeld deed op een WK. Het was het moment waarop het goede werk dat in Duitsland in de opleiding wordt verricht, zich eindelijk uitbetaalde. Dit alles, ofschoon Duitse jeugdteams de laatste jaren lang niet altijd even succesvol waren op het internationale podium. De Voetbaltrainer sprak erover, ruim vóórdat de A-ploeg zich tot wereldkampioen kroonde, met de trainer van Duitsland onder 19, Marcus Sorg: 'Er is nog nooit iemand minder geworden van het halen van een kampioenschap.'

Eén-zes stond er op het scorebord, 6 september 2013 in Groesbeek. Het was niet de uitslag van een van de thuiswedstrijden van de Jupiler League-club Achilles'29 dat zijn eerste wankel schreden in het betaalde voetbal zette. Nee, Oranje onder 19 had zojuist een oorwassing van jewelste gekregen van zijn Duitse leeftijdgenoten. De Nachwuchs van onze oosterburen doet dit seizoen verwoede pogingen om zich weer eens te plaatsen voor het EK onder 19, waarop het al sinds vele jaren ontbreekt. Marcus Sorg is de nieuwe trainer. Als speler wist Sorg de echte top nooit te bereiken, als trainer coachte hij meest recentelijk Bundesliga-club SC Freiburg en Bayern München onder 17. Sinds de zomer van 2013 is de ingenieur Bouwkunde verantwoordelijk voor Duitsland onder 19. De Voetbaltrainer praat met hem op het trainingscentrum in Kaiserau, onder de rook van Dortmund.

Toernooiteam

U bent sinds medio 2013 trainer van het Duitse Onder 19-team. Hoe ziet uw jaarprogramma eruit?

Marcus Sorg: "De Onder 19 is een toernooiteam. De ploeg moet zich kwalificeren voor de grote toernooien en dus hebben we kwalificatiewedstrijden. In oktober 2013 hadden we de eerste ronde, die we hebben doorstaan. In mei 2014 is de volgende kwalificatieronde. Vóór de eerste kwalificatieronde hadden we tweemaal een bijeenkomst van meerdere dagen, de eerste met één interland (Hongarije, 1-1) en de tweede met twee wedstrijden. Daaronder was ook de wedstrijd tegen Nederland, die we met 1-6 wonnen. Die viel in een langere voorbereidingstijd van tien dagen. De uitslag van dat duel beschouw ik als een momentopname. Met jeugd weet je nu eenmaal: de ene keer loopt het heel anders dan een andere keer. Wat we heel goed konden merken in

die wedstrijd tegen Nederland is, dat we een langere tijd hadden om ons voor te bereiden. Meestal gaat het als volgt: je komt bij elkaar, traint binnen korte tijd twee keer, reist naar de wedstrijd (soms dus naar het buitenland), plant nog snel een afsluitende training en speelt de wedstrijd. Daarna gaat iedereen zo snel mogelijk weer naar de club. Dat alles speelt zich af in drie dagen. Nu hadden we alleen al voor de wedstrijd tegen Nederland vijf dagen de tijd om ons voor te bereiden."

Kunt u altijd over alle spelers beschikken die voor de Onder 19 in aanmerking komen?

Marcus Sorg: "Was het maar waar. Nee, zo gaat dat helaas niet. Ten eerste zie je regelmatig dat spelers die nog voor ons team kunnen spelen, al moeten doorschuiven naar een ouder team. Maar er speelt ook het belang van de clubs. Heel vaak komt voor dat

een speler in het begin van het seizoen nog volledig beschikbaar is voor Onder 19. Maar dan ontwikkelt hij zich en komt bij zijn club in het eerste elftal (of daar dicht tegenaan) en dan mag hij vaak niet meer naar de nationale ploeg. Of een jonge speler verhuist naar Engeland bijvoorbeeld, en dan heb je ook een probleem. Het is zaak steeds oplossingen te vinden om de ploeg zo compleet mogelijk te hebben.

Zowel het spelen voor het nationale elftal als het spel voor zijn club heeft voor de speler meerwaarde. Daarom moeten alle partijen er steeds op gericht zijn het programma samen te stellen dat voor de speler in kwestie het meest voordelig is. Want wat is de positie van een jonge speler zodra hij in de Bundesliga komt te spelen? Hij is de jongste en vrijwel alles wat hij doet, wordt positief benaderd. Komt hij bij de nationale ploeg, dan is hij onder even oude spelers en moet hij verantwoording nemen. Hij is immers, zo blijkt ook uit het feit dat hij al in de Bundesliga speelt, een van de besten en moet hier dus leren zijn teamgenoten mee te voeren naar een hoger niveau. Het spel in de nationale ploeg moet hem uitdagen het uiterste uit zichzelf te halen. Maar ook indien de beste spelers niet kunnen meespelen, zie ik dat toch als positief. Immers, dat biedt dan weer kansen aan andere spelers om zichzelf op dit

Waarde van resultaat

We mogen toch hopen dat u bij de 6-1 overwinning op Nederland die dag over uw beste spelers kon beschikken?

Marcus Sorg: “Ja, toen was het elftal zo ongeveer compleet. Vanwege de langere voorbereiding hebben we bovendien veel aandacht kunnen besteden aan de speelwijze en de discipline. In die dagen hebben we een basis gelegd om op voort te borduren. Immers, juist als je regelmatig met

je gaan aanvallen. Tegen Nederland liep dat optimaal.”

Uw collega Wim van Zwam van Nederland onder 19 vertelde ons: wij hebben die wedstrijd geprobeerd het spel te maken, maar als we de bal verloren, werden we overlopen.

Marcus Sorg: “Daar ben ik het helemaal mee eens. In deze wedstrijd konden wij op een heel goede manier aan onze organisatie en onze discipline werken. In voetbal is het tegenwoordig zo: wie het langst georganiseerd kan voetballen, maakt de grootste kans op de overwinning. Soms zie je dat een ploeg die 1-0 achterkomt, uit de organisatie gaat lopen om vooral maar snel gelijk te maken. En dan krijgen ze zes goals om de oren. Ik denk dat dit op deze dag het verschil heeft gemaakt.”

Hoe belangrijk is het resultaat voor u als trainer?

Marcus Sorg: “Iedere trainer leeft van de mate waarin hij geaccepteerd wordt. Ik word geaccepteerd als hetgeen ik de spelers vertel, in de praktijk ook blijkt te werken. Ik hoef niet uit te leggen dat het je dan een heel stuk verder brengt in de samenwerking

‘Spelen voor de nationale ploeg heeft meerwaarde omdat het talent hier leert verantwoording te nemen’

niveau te profileren en om ervan te leren. Kijk je echter naar uitslagen, moet je wel altijd bedenken: met wie heeft de ploeg kunnen spelen? En dan is onze 1-1 in een uitwedstrijd tegen Italië, dat meer topspelers kon opstellen dan wij, gewoon een prima resultaat. Als andere landen met hun beste spelers aantreden, redden wij het met onze tweede keus niet. Dan moet ook Duitsland met de beste spelers spelen.”

andere spelers speelt, is het van groot belang dat je bepaalde vaste afspraken in de ploeg hebt. Dus hamer je op de speelwijze, vooral op de afspraken in defensief opzicht en de discipline waarmee die afspraken moeten worden uitgevoerd. Van daaruit kun je vooruit spelen. Voetballen kunnen deze jongens allemaal, dus het verschil zit in de mate waarin ze de speelwijze collectief kunnen uitvoeren. Lukt dat, dan verover je ook vaak de bal en kun

met je spelers wanneer je een wedstrijd tegen een sterk voetballand met 1-6 wint. In dat opzicht is resultaat dus heel belangrijk.”

Opdrachten

U bent nu een jaar Bundestrainer. Indien een trainer bij de DFB begint, wat voor opdrachten krijgt hij dan mee?

Marcus Sorg: “Aangezien de speler veel meer bij zijn club is dan bij de bond, vindt het grootste deel van zijn opleiding bij de club plaats. Ieder vertegenwoordigend elftal is echter ook een onderdeel van de opleiding van een speler. Ik help de speler om stappen te maken in zijn ontwikke-

jaar achtereen niet heeft weten te plaatsen voor het Europees Kampioenschap onder 19. Dat komt niet doordat we geen goede spelers hebben, maar doordat we de beste spelers vaak niet ter beschikking hebben. De tijden dat Duitsland tóch wel beter was, ongeacht met welke spelers ze kwamen, ligt achter ons. Ook de vermeend zwakkere voetballanden hebben geleerd georganiseerd te spelen. Voor de van oudsher grote voetballanden is het niet meer vanzelfsprekend de eerste viool te spelen. Kijk naar de lopende EK onder 19-reeks. Frankrijk is al uitgeschakeld, Nederland ook. Italië is wel doorgekomen maar als derde in de poule. Als je niet top bent, ligt je er zo uit.

Spanje won het EK onder 21 van afgelopen jaar, maar die komen dan ook met hun beste spelers. Ook Nederland kwam met zijn best mogelijke team met daarin talloze spelers die al voor het nationale A-elftal spelen. Duitsland niet. En desondanks verloor Duitsland slechts met 3-2 van Nederland in een wedstrijd die ook anders had kunnen aflopen, kijkend naar de kansen die we uitspeelden.”

U had het al een aantal keren over organisatie en discipline. Dat waren nu juist eigenschappen waarmee het Duitse voetbal zich decennialang heeft onderscheiden.

Marcus Sorg: “Maar inmiddels hebben andere landen die kwaliteiten ook. Alle landen spelen sterk in de organisatie en zeker de van oudsher kleinere landen spelen met enorme inzet. Daarom mogen wij deze aloude Duitse deugden ook zeker niet verlie-

tijd sterk gemaakt hebben en die ons ook titels hebben opgeleverd, moeten we behouden.

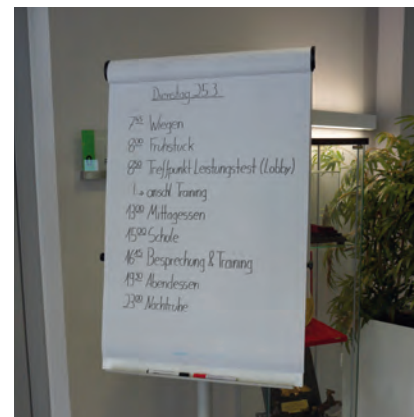
In de Duitse maatschappij gaat het de laatste decennia erg goed. En dat merk je als je kijkt naar het type voetballer dat ontstaat. Die jongens groeien op een heel andere manier op dan de spelers die we hadden in de jaren zeventig en tachtig. In Duitsland hoef je niet uit te blinken als voetballer om het maatschappelijk goed te hebben. In andere landen, zeker in landen in opkomst, is dat vaak nog anders.

Na het jaar 2000, toen Duitsland al in de eerste ronde op het EK werd uitgeschakeld, heeft de DFB een geweldige beslissing genomen door de zgn. Stützpunkte in te stellen, regionale centra om het voetbal een impuls te geven. Ook de volgende stap, de instelling van de Jugend Leistungs Zentren voor de talentvolle voetballers, heeft de ontwikkeling van die spelers absoluut goed gedaan. Maar er zit natuurlijk ook een keerzijde aan. Al op jonge leeftijd ervaren spelers dat alles voor hen perfect geregeld is. Vroeger kreeg ik nooit een pakket met trainingskleding. We hadden ook geen masseur. Daarom hoeven ze zich al heel vroeg nergens druk meer om te maken, alles is geregeld. Terwijl het ook juist belangrijk is dat spelers zelf initiatieven ontplooiën. Daarom moeten we nu de middenweg vinden en ook weer een beetje dat oude gevoel van ‘voetballen op straat’ terugvinden. Technisch goed leren voetballen, maar het ook zelf organiseren. Zo leren ze ook verantwoording te dragen.”

‘Wie het langst georganiseerd kan voetballen, maakt de grootste kans op de overwinning’

ling. Dat is dus ook mijn belangrijkste opdracht: spelers beter maken. Maar om dat te realiseren, is het ook belangrijk grote wedstrijden te spelen. En dan komen we bij de omstandigheid, dat Duitsland zich al zeker vijf

zen. Daarnaast zie je dat Duitsland op het gebied van voetballend vermogen enorme sprongen voorwaarts heeft gemaakt, zowel in de nationale ploegen als op clubniveau. Maar de eigenschappen die ons in het verleden al-

Persoonlijkheden

De spelers weer vooral op straat laten voetballen zal zo eenvoudig niet gaan. Het probleem dat u schetst, is natuurlijk niet specifiek een Duits probleem maar tref je ook in andere westerse landen aan. Wat moet er gebeuren om weer spelers te krijgen die verantwoording kunnen dragen?

Marcus Sorg: “Het begint bij de scouting. Ik denk dat spelers die er keihard voor willen werken maar die voetbaltechnisch nét niet bij de besten zitten, vaak te snel afvallen. Ik voer die discussies ook vaak met de clubs.

‘We moeten het gevoel van voetballen op straat terugvinden’

Dan hebben we het over een centrale verdediger, en dan zeggen ze: ‘Hij is geweldig in de opbouw.’ Als ik dan vraag hoe het verdedigend zit, krijg ik te horen dat dat er ook nog wel mee door kan. Maar, zeg ik dan: in eerste instantie is hij centrale verdediger. Die kwaliteiten worden op dit moment waarschijnlijk onderschat, en we zouden de deur weer moeten openen voor spelers die juist heel goed kunnen verdedigen. Niet om de technische, creatieve spelers weer te verliezen, integendeel: we zouden ze juist allebei moeten hebben.

Spelers die er vól voor gaan en constant het uiterste uit zichzelf halen, ook al zijn die basiskwaliteiten misschien niet op het allerhoogste niveau, helpen ook de technisch betere spelers nóg meer uit zichzelf te halen. Ze zetten die spelers doorlopend onder de hoogste druk. Daardoor moeten ook deze spelers op hun top presteren, anders redden ze het niet. Spelers met verschillende kwaliteiten kunnen van elkaar leren. Creatieve spelers moeten leren dat ook passie en verdedigend werk er gewoon bij horen op het hoogste niveau.

Of spelers leren verantwoording te dragen, hangt ook af van wat we de spelers vertellen. Je kunt natuurlijk

tegen een kleine speler die technisch fantastisch is, zeggen: jij hoeft de duels niet aan te gaan, want je bent goed genoeg om eromheen te spelen. Die speler gaat denken: ik hoef geen duels aan te gaan. Maar zo zit het natuurlijk niet als hij ouder wordt en op een hoger niveau komt te spelen, want daar moet iedereen de duels aangaan. Dus ik vertel diezelfde jonge speler al meteen: ga de duels vol in. Als je ze niet wint, is dat geen probleem, maar blijf het desondanks wél doen. Over een paar jaar ben je groter en sterker, dan win je ze wél. Die speler vorm je op een andere manier. Hij denkt: ik moet wél duels aangaan. En ik kán dat ook. De eisen moeten hoger liggen. Vroeger waren we naarstig op zoek naar technisch talent. Nu zoeken we, eveneens naarstig, naar spelers die ons spel kunnen stabiliseren.”

Bij Bayern München is men tot de conclusie gekomen dat dit soort spelers te weinig ruimte krijgen om zich ook verbaal te laten gelden. De trainers maken ze mond-dood. Wat vindt u daarvan?

Marcus Sorg: “Je moet je afvragen: hoe ontwikkelen zich persoonlijkheden? Volgens mij door ze verantwoordelijkheid te geven, maar zeker ook een bepaalde mate van vrijheid. Maar als ik tegenwoordig door een Jugend Nachwuchs Zentrum loop, zie ik aan de muur minstens tien meter aan regels hangen. Allemaal regels waaraan de spelers zich moeten houden. Ik begrijp het wel, maar waarom zouden we de spelers niet wat meer ruimte geven? Leiders hebben ook een sterke wil, en

Moet de trainer van Duitsland onder 19 precies zo spelen als het nationale A-elftal?

Marcus Sorg: “Zeker niet. Uiteraard hebben we een filosofie, een bepaalde rode draad die door onze opleiding

‘Creatieve spelers moeten leren dat ook passie en verdedigend werk er gewoon bij horen op het hoogste niveau’

die bepalen zelf wel wat goed voor ze is. Een voetballer als Effenberg was misschien niet altijd handig in hoe hij zich in de media uitte en hij was ook wel eens lastig voor een trainer. Maar voor het team is hij altijd een enorme meerwaarde geweest.”

loopt en die uiteindelijk ook zichtbaar zal zijn in het nationale A-elftal. Maar als ik twee goede spitsen heb, waarom zou een van die twee dan niet mogen spelen? Toptalenten moeten spelen en ik moet als trainer ten minste de vrijheid hebben om de

speelwijze op die toptalenten af te stemmen.

Maar er zijn natuurlijk ook uitgangspunten die we allemaal aanhouden. Duitse teams spelen met vier spelers in de achterhoede, de zgn. Viererkette. We proberen spelbepalend te zijn en altijd 'voetballende' oplossingen te vinden. We willen de tegenstander ook zo snel mogelijk onder druk zetten en tot fouten dwingen. Weet je, in de opleiding mogen ze gewoon nog fouten maken, ook op ons niveau. Dat wordt nog niet meteen afgestraft. Wil je een bepaalde speelwijze waarin je gelooft bij de spelers ook écht laten binnenkomen, moet je er vroegtijdig mee beginnen.

Het is heel interessant om te kijken wat de beste manier is om een speler iets te leren. Stel nu, ik zeg tegen mijn spelers 'Blijf wachten op eigen helft en probeer daar de bal te veroveren.'

Die spelers zullen dat doen, maar ze leren nooit het goede moment te vinden om al eerder in balbezit te komen. Daarom zeg ik 'Probeer zo snel mogelijk de bal te veroveren.' Er zullen momenten komen dat het die spelers

niet lukt om vroegtijdig in balbezit te komen. Dat is een leermoment. Ze zien dan: oké, dit werkt dus niet, nu kan ik beter wat langer wachten en zorgen dat we ons collectief formeren op een andere plaats op het veld. Ze leren door te ervaren."

Hoe consequent voert u uw visie door?

Marcus Sorg: "Er zijn vaste momenten waarop we pressing spelen: een pass die naar de zijlijn wordt gespeeld, bij een inworp, een terugspeelbal naar de keeper. Op die momenten is er

'Hoe vaker je een oefening doet en hoe eenvoudiger die is, des te sneller zie je progressie'

niet eens een commando nodig, maar herkent elke speler dat hij op dat moment op de bal moet jagen. Het mag wel ondersteund worden met een commando, maar het moet niet nodig zijn. Het is beter om die momenten concreet met spelers af te spreken

en niet te wachten tot iemand roept dat we druk moeten zetten. Wanneer dat wordt uitgesproken en anderen moeten erop reageren, is het vaak al te laat. Dus werkt een herkenningsmoment beter. En dat geldt dan ook altijd, ongeacht tegen welke tegenstander we spelen.

We kunnen er incidenteel van afwijken als we een toernooi spelen. Dan is er veel meer voorbereidingstijd en weten we ook meer over de tegenstanders. Je mag dan van een speler op het niveau van Duitsland onder 19 verwachten dat hij voldoende in huis heeft om te kunnen schakelen tussen verschillende speelwijzen. Sterker nog: ik ben nu voor het eerst bonds-trainer en ik kan inmiddels zeggen dat een speler die voor een vertegenwoordigend elftal uitkomt zich juist onderscheidt door bepaalde zaken sneller te begrijpen. Voor mij was dat een nieuwe ervaring. Ik was gewend alles diverse keren te moeten uitleggen en behandelen in de training, maar bij de Onder 19 gaat dat beduidend sneller.”

Training

Hoe verpakt u dat in de training?

Marcus Sorg: “Ik kies ervoor om hetgeen ik wil zien op het veld, eerst te bespreken. Pas daarna zet ik het om in een oefening op het trainingsveld. Daarbij blijkt telkens weer, ondanks dat mijn spelers snel van begrip zijn, dat je als trainer altijd de brug moet leggen tussen je bespreking en het

veld. Stel ik zou mijn mond dichthouden op het veld, komt er uiteindelijk weinig van terecht. En dat geldt ook voor de wedstrijden. Dan ontbreekt toch nog de ervaring, die een club vaak wel heeft omdat daar ook wat oudere spelers rondlopen die deze situaties al eens meegemaakt hebben. Op het trainingsveld probeer ik door middel van aanpassingen in de regels tijdens een positie- of partijspel de situatie die ik wil zien, vaak voor te laten komen. Neem als voorbeeld het druk zetten op de vleugelverdedigers van de tegenpartij. Dat vinden we belangrijk. Dan geef ik tijdens het partijspel die backs maximaal twee keer

raken, zodat het makkelijker wordt om druk te zetten op deze spelers. Je ziet in het begin dat je de spelers veel moet sturen. En uiteraard is het de bedoeling dat dit steeds minder nodig is en spelers steeds meer zelf de juiste keuzes maken.

De kracht zit in de herhaling. Je merkt bij spelers die er altijd bij zijn vooruitgang als je dezelfde oefeningen door het jaar heen vaak herhaalt. Daarentegen, geef je een andere oefening met dezelfde doelstelling dan zie je die progressie niet. Hoe vaker je oefeningen voorschotelt en hoe eenvoudiger die in beginsel zijn, des te sneller zie je vooruitgang. Voor geldt daarom:

Ter gelegenheid van het gesprek met Marcus Sorg bezocht de redactie van De Voetbaltrainer een trainingskamp van zijn Onder 19. Hoewel er twee keer per dag getraind werd, viel het ons op dat er op intervalbasis met zeer hoge intensiteit werd getraind. In de mediatheek van De Voetbaltrainer kunnen abonnees op deze service de videobeelden vinden van de warming-up, partijspel 9:8 plus keepers en een aanvalsvorm 10:8.

houd het simpel en doe altijd hetzelfde. En dan vooral als het gaat om het verdedigen. Daar staat tegenover dat ze alle vrijheid hebben als we de bal hebben. Dan laat ik de creativiteit haar werk doen. Uiteraard besteden we aandacht aan vaste patronen, maar ik houd er niet van om alles voor te zeggen.”

Wij zien straks uw training. Wat heeft u dan op het programma staan?

Marcus Sorg: “Aangezien we met veel nieuwe spelers aan de slag gaan, gaat het ook nu weer over organisatie en discipline. Vandaag spelen we 8:10. Het tiental heeft de bal en kan scoren in een doel met een keeper. Het achttal moet de bal veroveren en vervolgens scoren door met de bal over de achterlijn de dribbelen.

Als we verder komen in de oefening, krijgt het achttal een maximaal aantal balcontacten opgelegd. Daardoor gaan ze de bal sneller verliezen en komen ze sneller weer in de situatie dat ze de bal moeten veroveren. Dus ze staan én tegen een overtal én ze hebben minder balcontacten. Het achttal moet dus heel snel handelen en heel snel tot succes komen, anders houden ze het nooit vol. Ze zijn de bal zó weer kwijt. Op deze wijze dwingen we af dat er heel veel omschakelmomenten komen. Zoals bekend bepalen die vaak de uitkomst van de wedstrijd.

Een belangrijk element daarin is dat spelers worden gedwongen al vóórdat ze de bal veroveren, te kijken wat er daarna mee moet gebeuren. Gaan ze pas kijken en nadenken zodra ze de bal hebben, zijn ze te laat. Door het maximaal twee keer raken in te voeren, bereik ik dat het team gaat bewegen. Doe je dat niet, ben je de bal meteen kwijt. Daarom spelen we ook lijnvoetbal: je kunt over een groot gebied scoren en wordt dus getriggerd om naar diverse zones te bewegen, in plaats van dat je je alleen richt op een doel van 7,32 meter.

Het achttal heeft het in dit spel natuurlijk extreem zwaar. Daarom moet iets doen om het voor hen beheersbaar te houden. Ik stel daarom een tijd van negentig seconden in, waarin het tiental tot scoren moet komen.

Negentig seconden is voor de acht te doen, zolang kunnen ze hun concentratie vasthouden en kunnen ze het ook fysiek volhouden. Een speler die weet ‘nog twintig seconden’ die houdt dat ook vol. Maar als je niet weet hoe lang je nog moet volhouden, dan zakt de concentratie en krijg je tegengoals. En dat is uiteraard altijd het eerste dat je moet voorkomen. Afhankelijk van de conditionele doelstelling bepaal ik hoeveel sessies van negentig seconden ik speel.

Bovendien leren ze met tijdsdruk om te gaan. Als we er nog twee minuten te spelen is, schiet iedere ploeg altijd de bal maar zo hard mogelijk naar voren. Dat is eenvoudig te verdedigen. Ik wil juist dat mijn ploeg, ook als de resterende tijd nog maar kort is, blijft vóetballen. Omdat daarmee de kans groter is dat we nog een goal zullen maken.”

Creativiteit

U hebt het over vrijheid van spelers om in balbezit zelfstandig en vrijuit te handelen.

Marcus Sorg: “Voetbal is natuurlijk veranderd de laatste jaren. Teams zijn dusdanig georganiseerd dat ze niet meer blindelings achter een diepgaande speler aan lopen. Die laten ze gewoon gaan en die wordt opgepakt door een ander. Kortom, wat we nodig hebben zijn creatieve spelers. Waarom heeft Bayern München het de laatste jaren zo goed gedaan? Niet alleen

door de goede organisatie, maar vooral ook omdat het met Arjen Robben, Franck Ribéry en Mario Götze spelers heeft die een man voorbij kunnen komen. Alleen goed en snel rondpassen is niet meer voldoende. Goede tegenstanders hebben zich daar voldoende tegen gewapend.

Vroeger heb ik ook altijd gedacht: als ik de passing en het positiespel maar goed voor elkaar heb, dan lukt het wel. Maar creativiteit zorgt uiteindelijk voor de doorbraak. Echter, nog steeds geldt bij ons dat spelers weliswaar alle vrijheid van handelen hebben bij het aanvallen, maar als het dan niet lukt gaan we over op de manier die we getraind hebben. Dat geeft zekerheid. Maar aan de absolute top is dat niet meer voldoende. Daar moet je het verschil maken door creatieve kwaliteiten van de beste spelers. We hebben spelers nodig die in de kleinste ruimtes en onder grote tijddruk oplossingen vinden, en als trainer moet ik de speler die oplossingen kunnen laten zien. De andere spelers moeten de meest creatieve teamgenoten in de situatie brengen dat zij het verschil kunnen maken. Lukt dat een keer niet, dan moet die creatieveling eigenlijk zelf de oplossing kunnen vinden. Het is in ieder geval het belangrijkste dat we de bal niet verliezen, zodat we weer naar een andere doorbraakmogelijkheid op zoek kunnen. Maar de meesten raken

dan in paniek en schieten ofwel de bal blindelings ergens naartoe, of ze gaan dribbelen zonder te weten waar ze uitkomen. Dan verliezen ze de bal.

De bal verliezen is in het hedendaagse voetbal dodelijk. Want als je de bal te weinig in bezit hebt, moet je zoveel lopen dat druk zetten uiteindelijk ook niet meer lukt. Neem nu teams als VfL Wolfsburg of FSV Mainz 05. Die hebben tegen Bayern München fantastisch gespeeld. Alleen, ze maakten in de periode dat ze Bayern doorlopend onder druk

hielden. De tegenstander liep zich dood en dan waren de individuele kwaliteiten van een aantal spelers er de reden van dat Barcelona vaak schijnbaar eenvoudig won. Dat ze de bal steeds direct weer veroverden als ze hem een keer kwijt waren, dát was de basis voor het succes.”

Toch kan het ook anders: Chelsea won de Champions League vooral door massaal te verdedigen.

Marcus Sorg: “En door strafschoppen beter te nemen. Maar het klopt, die hebben destijds verdedigend goed ge-

Maar het is niet mijn visie en ook niet die van de DFB. Wij willen wedstrijden winnen door initiatief te nemen. En als we hem niet kunnen winnen, dan willen we hem in ieder geval niet verliezen. En als we toch verliezen, dan wil ik weten wat ik fout hebben gedaan zodat ik er de volgende keer iets aan kan doen. Maar wel altijd op zoek naar de overwinning door zelf naar voren te verdedigen en de bal te veroveren. Dat wil ik de spelers van Onder 19 ook meegeven. Het is en blijft opleiding en dan moet ik de spelers de moed inspreken om zelf iets te durven.”

Succesfactoren

Wat bepaalt het huidige succes van het Duitse voetbal?

Marcus Sorg: “In eerste instantie de omvang. Wij hebben nu eenmaal ontzettend veel spelers waaruit we kunnen kiezen. Dat is door andere landen niet te kopiëren, want die hebben nu eenmaal veel minder inwoners. Dat geeft ons een voorsprong. Maar met die voorsprong moet je wel wat doen. Want twintig jaar geleden had Duitsland ook meer inwoners dan andere landen, maar hadden we niet de dertig à veertig spelers zoals nu die in aanmerking komen voor de nationale ploeg. Dus de weg die we zijn ingeslagen met nadruk op techniek en positie spel en de oprichting van regionale opleidingscentra heeft ons echt verder geholpen. Maar als Duitsland ook echt titels wil winnen, heeft ook Duitsland zijn allerbeste spelers nodig. Ontbreken er een paar, gaat het ook ons nationale team niet lukken om wereldkampioen te worden.”

U gaf al aan dat Duitsland zich al jarenlang niet meer heeft geplaatst voor het EK onder 19. Wat kunt u doen om dat te veranderen?

Marcus Sorg: “Net als mijn voorgangers zal ook ik proberen doorlopend met de beste spelers te kunnen werken. Ook ditmaal wordt het namelijk weer een zwaar traject. We spelen tegen Spanje, Denemarken en Litouwen en dat toernooi vindt plaats in nota bene Spanje. Slechts één team gaat naar het EK en je speelt elke twee dagen een wedstrijd. Dat betekent ook dat geluk

‘Als je de bal te weinig hebt, houd je druk zetten uiteindelijk niet meer vol’

hielden, te weinig goals. En dan houd je het op den duur niet vol en vliegt Bayern er alsnog overheen: 1-6 en 0-2. Desondanks is dit de enige manier om in de Bundesliga van ze te winnen: die Flucht nach Vorne. Barcelona heeft ook niet vaak gewonnen door de kwaliteiten van Pique en Puyol, maar omdat de andere spelers in ieder geval altijd de bal in de ploeg

speeld. Dat geeft maar weer aan hoe moeilijk het is wat clubs als Bayern München en Barcelona doen. Want je kunt zo’n verdediging wel uit elkaar spelen, maar dan moet je wel héél snel en precies passen en héél snel de buitenkanten zoeken. Lukt dat niet, dan staat zo’n hele muur van Chelsea weer in positie en kom je er gewoon niet door.

en pech een grotere rol gaan spelen. Als toevallig net een belangrijke speler een tik krijgt in de eerste wedstrijd, kan hij al niet meer fit worden voor de tweede wedstrijd. Dat systeem is niet goed, maar ik vind het wel een enorme uitdaging om aan te gaan. En als we de beste spelers bij elkaar hebben, dan heb ik er ook vertrouwen in dat het ons ditmaal gaat lukken. Maar kijk eens hoe dat vorig jaar ging bij het EK onder 21. Het Duitse A-elftal ging op toernooi in de Verenigde Staten. Veel spelers ontbraken dus spelers uit Onder 21 werden opgeroepen voor het 'grote' Duitsland. Maar omdat Onder 21 dus weer spelers nodig had van Onder 19 ... enfin, je begrijpt de gevolgen. En dat kunnen we ook deze keer niet gebruiken. Spanje komt altijd met zijn beste spelers, op ieder toernooi."

Mag ik uit uw verhaal opmaken dat de Duitse voetbalbond tegenwoordig ontwikkeling van spelers belangrijker vindt dan het halen van titels?

Marcus Sorg: "Dat weet ik niet. Wat ik wél weet is dat nog nooit iemand min-

der is geworden van het halen van een kampioenschap. Vraag kampioenen uit het verleden maar hoe ze erop terugkijken en wat het hun gebracht heeft. Iedereen vindt het nog steeds geweldig om een titel gehaald te hebben en de meesten zijn door de winst uiteindelijk bij een betere club terechtgekomen en hebben een grotere carrière gehad. Je moet je daarom steeds afvragen, wat een speler het meest vooruit helpt: spelen in een oudere leeftijdsklasse of de ervaring van het kansrijk spelen op een groot toernooi in een team met even oude spelers waarin hij een leidende rol moet vervullen? Hoe je het ook aanpakt, succes is nooit gegarandeerd. Maar al met al durf ik desondanks de conclusie aan dat we met het Duitse voetbal op de goede weg zijn en dat onze aanpak bij de jeugd zijn vruchten afwerpt." ⚽

Met de kennis die we nu hebben, enige tijd na het gesprek met Sorg en na het succesvolle WK voor Duitsland, kunnen we deze laatste uitspraak van de Duitse Onder 19-trainer alleen maar onderschrijven.

Samenvatting:

- Spelen in Onder 19 heeft voor een speler als voordeel dat hij verantwoordelijkheid leert nemen.
- Wie het langst georganiseerd blijft spelen, maakt de meeste kans op de overwinning.
- Duitsland zoekt naar de balans tussen technische spelers en spelers die het spel stabiel maken.
- Persoonlijkheden ontwikkelen zich door ze verantwoording én vrijheden te geven.
- Herhaling van oefeningen levert gaandeweg veel progressie op.
- Door een bepaalde tijd aan te houden waarin een ploeg in ondertal moet spelen, houden ze het beter vol.
- Alleen teams die de bal vaak in bezit hebben, kunnen het druk zetten bij balverlies ook goed volhouden.

INTERNATIONAL INSTITUTE FOR TRAINING

I.I.T.VOF OUDE BAAN 19 5854 PJ NIEUW BERGEN (L) NEDERLAND TEL 0031-(0)485 34 34 26

E-MAIL info@toinevandegoolberg.nl HOMEPAGE www.toinevandegoolberg.nl

ALLROUND

CONDITIE / HERSTELTRAINER

- Accreditatie NGS 35 studiepunten
- Accreditatie Atletiekunie 8 studiepunten
- 12 avonden van 19.00 - 22.00 uur, ca. 50% praktijk
  - Locatie NSC Papendal te Arnhem
  - Cursusstart woensdag 24 september 2014
  - Cursusstart maandag 26 januari 2015
- 6 dagen van 10.00 - 16.00 uur, ca. 50% praktijk
  - Locatie Van Ghentkazerne te Rotterdam
  - Cursusstart zaterdag 2 mei 2015
- Hoofdt thema's zowel voor individuele sport als teamsport:
  - Revalidatie, conditieopbouw, kracht-, snelheid- en uithoudingsvermogen volgens De Rehaboom® en trainingsprogramma's schrijven
- Cursusprijs € 875,00

MEDICAL PERSONAL TRAINER

- Accreditatie Atletiekunie 8 studiepunten
- 6 dagen van 10.00-16.00 uur, ca. 70% praktijk
- Cursus start 16 augustus 2014
- Cursusstart 7 maart 2015
- Voor trainers uit de sport, fitnessbranche en revalidatiewereld
- Locatie Van Ghentkazerne te Rotterdam
- Cursusprijs € 975,00

SPECIALIST FYSIEKE TRAINER

VOETBAL:

- Accreditatie KNVB 8 studiepunten (2014)
  - Accreditatie 2015 wordt aangevraagd
- Accreditatie Atletiekunie 2 studiepunten
- Locatie NSC Papendal / Arnhem
  - Cursusdata 07 + 14 juni 2015
  - 2 dagen van 09.00 – 16.00 uur
  - Cursusdata 19 + 20 juni 2015
  - Dag 1: 14.00 – 21.00 uur
  - Dag 2: 09.00 – 16.00 uur
- Locatie Van Ghentkazerne Rotterdam
  - Cursusdata 23 + 24 augustus 2014
  - Cursusdata 22 + 23 augustus 2015
  - 2 dagen van 09.00 – 16.00 uur
- Hoofdt thema's:
  - Opbouw loopvermogen
  - Opbouw kracht
  - Transfer naar voetbal
- Cursusprijs € 375,00

U kunt voor aanvullende informatie ook contact opnemen:

Telefoon 0485-34 34 26
Fax 0485-53 09 54
Mobiel 06-53 33 2678
E-mail info@toinevandegoolberg.nl
Internet www.toinevandegoolberg.nl

WORKSHOPS

- Duur: 3 uur op locatie
- Datum, tijdstip en groepsgrootte in overleg
- Accreditatie KNGF voor RRS/KRS/ARS/HRS/FWS/RB®

Keuze uit de thema's:

- Rug Revalidatie Systeem (RRS)
- Kracht Revalidatie Systeem (KRS)
- Aeroob Revalidatie Systeem (ARS)
- Heart Rate System (HRS) / Polar App
- Free-Weight System (FWS) / FitroDyne
- De Rehaboom®
- Fysieke Training Senioren (FTS)
- Onderwerp naar keuze

Groeps prijs per workshop op aanvraag

DOCENTEN

TOINE VAN DE GOOLBERG,

- Fysieke trainer 1ste team Feyenoord Rotterdam seizoen 2009-2013
- Hoofddocent Masteropleiding Sportfysiotherapie Avans+ te Breda / NPi
- Kerndocent Erasmus Universiteit Rotterdam, afd. Geneeskunde

EVERT VAN DE GOOLBERG,

- Fysieke trainer, praktijkdocent

Deze oefenstof werkt goed bij C-jeugd

Discipline is noodzakelijk om succes te behalen, ook al op deze leeftijd. Op tijd komen dus...

eBook C-jeugd

Oefenstof, tips en trainingsvormen

€ 8,50

(150 pagina's)

Wees alert op spelers met een groeispurt. Groeipijnen in de knieën komen bij C-junioren het meeste voor.

Bestel dit eBook van de maand nu voor 8,50 (i.p.v. 10,-) via de voetbaltrainer.nl/winkel

Heb jij deze handige Voetbaltrainer trainersmaterialen al?

Wedstrijdregistratie boekjes

- Praktisch, met ringband
- Bevat veldjes en schema's
- Veel ruimte voor notities
- Keuze uit A5 en A6 formaat

Trainingsregistratie boekjes

- Praktisch, met ringband
- Overzichtslst trainingsbezoek
- Veel ruimte voor notities
- Keuze uit A5 en A6 formaat

Veldenblok, A4 formaat

- Velden op A4 formaat
- Eenvoudig af te scheuren
- Volop ruimte voor notities

Abonnees
ontvangen
7,5%
korting

Bestel deze handige materialen snel via www.devoetbaltrainer.nl/winkel

Trainers
mappen
vanaf
€ 18,-

Waar vind je goede oefenstof om jezelf als trainer te ontwikkelen?

In de Voetbaltrainer mediatheek, de online bibliotheek vol video's en trainingsvormen!

Handige voordelen voor jou als trainer:

- Snel te printen pdf.files
- Altijd bij hand op PC, smartphone en/of tablet
- Praktijk staat centraal in alle oefenstof
- Ervaringen van (top)trainers en vakgenoten
- Abonnees ontvangen 20,- korting (slechts € 35,- per jaar ipv € 55,-)
- Bestel online je abonnement via: devoetbaltrainer.nl/mediatheek

Inspirerende eBooks van De Voetbaltrainer - Toptrainer serie

Nieuwe versie

Dick Advocaat
€ 5,- (32 pagina's)

Bert van Marwijk
€ 5,- (58 pagina's)

Guus Hiddink
€ 5,- (44 pagina's)

Louis van Gaal
€ 5,- (48 pagina's)

Foppe de Haan
€ 5,- (34 pagina's)

Ronald en Erwin Koeman
€ 5,- (34 pagina's)

Frank de Boer
€ 5,- (30 pagina's)

Co Adriaanse
€ 5,- (28 pagina's)

Praktische eBooks - jeugd - doelgroepgericht

A-jeugd € 10,- (150 pag.)

B-jeugd € 10,- (150 pag.)

C-jeugd € 10,- (150 pag.)

D-jeugd € 6,- (95 pag.)

E-jeugd € 6,- (95 pag.)

F-jeugd € 2,50,- (35 pag.)

Jeugdkeeper € 4,- (55 pag.)

Mini pupil € 2,50,- (35 pag.)

Voordelen van onze eBooks

- ✓ goedkoop, al vanaf € 2,50
- ✓ direct te downloaden (na online betaling)
- ✓ praktijk staat centraal
- ✓ altijd bij de hand op uw thuiscomputer/ smartphone en/of tablet
- ✓ abonnees ontvangen 7,5% korting
- ✓ online te bestellen via devoetbaltrainer.nl/winkel

‘Topcoaches zijn levenslang studenten van het spel!’

Periodisation Mentorship Amsterdam 2014

Van 11 tot 15 juni vond de 3e WFA Periodisation Mentorship plaats in Amsterdam. Coaches, conditietrainers en fysiotherapeuten uit ruim 15 landen namen deel aan deze jaarlijkse 5-daagse cursus. Raymond Verheijen nam de deelnemers mee in de wereld van het periodiseren tijdens zijn meest gedetailleerde cursus ooit met talrijke praktijkvoorbeelden. Naast de grote hoeveelheid kennis kregen de cursisten volop de gelegenheid om vragen te stellen en ervaringen met elkaar uit te wisselen. Op woensdag was er de traditionele rondvaart door de Amsterdamse grachten om onder het genot van een hapje en drankje te netwerken en de stad te bezichtigen.

Wilt u in de toekomst een uitnodiging ontvangen voor deze Mentorship? Stuur dan een email aan: tessa.trepels@worldfootballacademy.com.

Expert Meeting 2014 Clarens, Zuid-afrika

Nagenoeg alle 50 deelnemers van de vorige editie in 2013 in Londen hadden zich aangemeld voor de WFA Expert Meeting 2014 in Clarens, Zuid Afrika. Coaches en medici uit ruim 40 landen namen deel aan dit evenement. Op elk van de dagen werd een bepaald vakgebied voetbalspecifiek gemaakt: “Football Braining”, “Football Periodisation”, “Football Tactics”, “Football Technique Training”, “Football Braining Fuel” & “Goalkeeper coaching”. Naast Raymond Verheijen deelden nog 15 experts hun kennis, waaronder Jed Davies (Oxford University), Thomas D’have (West Ham United), Corné Groenendijk (Ajax Cape Town), Marcel Lucassen (DFB), Ernst Middendorp (Bloemfontein Celtic), Damian Roden (Stoke City), Afke van de Wouw (FC Utrecht) en Dirk Zoutwelle (BG Sports). Op zaterdag heeft het hele gezelschap genoten van een culturele ochtend in het Golden Gate National Park.

Blijf op de hoogte

Wilt u ook tijdig op de hoogte worden gesteld van nieuwe cursussen en events van de WFA? Volg ons dan via:

of schijf u in voor onze mailing op: www.worldfootballacademy.nl.

Cursussen seizoen 2014/2015

Ook dit seizoen zullen er diverse thema-avonden, clinics (BE), basiscursussen Periodiseren, basiscursus Voetbaltechniektraining en het Nationale Voetbal Symposium worden georganiseerd. Wilt u als eerste op de hoogte gebracht worden van deze cursussen, thema-avonden, clinics, webinars en het Nationale Voetbal Symposium? Schrijf u dan in voor onze mailing of volg ons via diverse social media kanalen.

Contact

World Football Academy NL

Contactpersoon: Tessa Trepels

Burg. Stramanweg 102T

1101 AA Amsterdam

T: 020 - 472 1992

E: info@worldfootballacademy.com

Met je club op trainingskamp?

Trainingskampen.nl

Voor diverse toplocaties in binnen- en buitenland

BOEK NU UW WINTERTRAININGSKAMP! EN PROFITEER VAN GUNSTIGE VLUCHTPRIJZEN

Versterk tijdens de winterstop het teamgevoel met een trainingskamp. Werk in een andere omgeving ontspannen onder professionele omstandigheden naar de tweede seizoenshelft toe. Met een trainingskamp bent u goed voorbereid op de allesbeslissende fase in de competitie!

Voor elk budget en voor teams van alle niveaus. Wij adviseren u graag in een persoonlijk gesprek.

Dé specialist op het gebied van compleet verzorgde trainingskampen!

MEER INFORMATIE? WWW.TRAININGSKAMPEN.NL

**TRAININGSKAMP
ZUID-SPANJE**
4 dagen all-inclusive al vanaf
€ 399,-!
per persoon

**TRAININGSKAMP
INCL. HALLETOERNOOI**
3 dagen volpension al vanaf
€ 109,-!
per persoon

AL MEER
DAN 10 JAAR
DÉ SPECIALIST